

NSIOS nagovor 5. EU parlament invalidov - Bruselj

Evropska unija je akt o pristopu h Konvenciji OZN o pravicah invalidov sprejela v letu 2009. Na njeni podlagi je bila kasneje sprejeta evropska Strategija o pravicah invalidov. Seveda smo se takrat zavedali, da Konvencija in strategija ne bosta čez noč odpravili neenakopravnega položaja invalidov v družbi. Želeli pa smo si, da bosta uresničevanje temeljnih pravic pospešila.

Ugotovimo lahko, da se je v zadnjem desetletju položaj invalidov na splošno izboljšal, a vrzel med deklariranimi in dejansko zagotovljenimi pravicami je še vedno velika. Dejstvo je, da se invalidi vsakodnevno soočamo s tem, da številne temeljne človekove pravice, ki so sicer zagotovljene s pravnimi pravili, v dejanskem življenju niso uresničene v polni meri.

Ovire pri dostopu do grajenega in družbenega okolja, do storitev in drugih dobrin nam onemogočajo, da bi polno sodelovali na vseh področjih življenja. Pogosto je razlog v pomanjkanju osveščenosti, še pogosteje pa je razlog ekonomski. Uresničevanje pravic se ustavi ob vprašanju: Si lahko privoščimo, da zgradimo svet, dostopen vsem? Si lahko privoščimo uresničitev vseh pravic za vse v enaki meri?

Mislím, da je skrajni čas, da se vprašamo drugače. Si lahko privoščimo, da ne uresničimo pravic? Si EU kot zibelka civilizacije, kot skupnost sodobnih, v prihodnost zazrtih držav lahko privoščí, da pozabi na pravice 15% nejnega prebivalstva? Se res še ne zavedamo, da so posledice družbenega izključevanja negativne za celotno družbo in tudi za ekonomijo?

Vloga invalidskih organizacij seveda ni le spremljanje uresničevanja zavez, ampak lahko z izvajanjem svojih aktivnosti pomembno sodelujejo na področju zagotavljanja enakih možnosti in temeljnih pravic in polnega sodelovanja invalidov. Prav je, da v dialogu z državo vztrajamo pri načelu »Nič o nas brez nas.«

Eden od projektov, pri katerem lahko invalidske organizacije prispevajo k doseganju zelenih dolgoročnih rezultatov na področju svobode gibanja in polne participacije, je tudi Evropska kartica za invalide. Slovenska izkušnja je, da lahko s sodelovanjem invalidskih organizacij pri implementaciji kartice dosežemo večjo ozaveščenost in opolnomočenje širšega kroga ljudi.

Vsem udeležencem današnjega dogodka želim uspešno delo in aktivno sodelovanje pri oblikovanju bolj vključujoče in enakopravne prihodnosti za vse.

Hvala!

Mag. Mateja Toman

Predsednica NSIOS